

Minerva Krohn

14.6.2017

Eduskunta

Sosiaali- ja terveysvaliokunta

stv@eduskunta.fi

Asiantuntijakutsu: Sosiaali- ja terveysvaliokunta pe 9.6.2017 klo 8.00, pyydetty jatkolausunto HE47/2017 vp

Suun terveydenhuollon siirtymäaika

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL) kiittää mahdollisuudesta antaa valiokunnalle täydentävä lausunto suun terveydenhuollon valinnanvapauden toteuttamisen aikataulusta sekä vaiheistuksesta.

Suun terveyden merkityksestä osana terveyttä ja hyvinvointia on yhä enemmän tutkittua tietoa. Suun terveydenhuolto on osittain saatu integroitua osaksi sosiaali- ja terveydenhuollon moniammatillista toimintaa. Suun terveydenhuollon valinnanvapausaikataulun eriyttäminen tulevien sote-keskusten aikataulusta olisi haitallinen tälle hyvälle kehitykselle. THL:n näkemyksen mukaan suun terveydenhuollon valinnanvapaus tulee toteuttaa samassa aikataulussa muun sosiaali- ja terveydenhuollon kanssa.

Kunnat käyttivät suun terveydenhuollon palveluiden järjestämiseen vuonna 2014 yhteensä 280 m€¹. Lisäksi Kela maksoi vuonna 2014 sairausvakuutuskorvauksia suun terveydenhuollosta 123 m€². Kuntien järjestämissä suun terveydenhuollon palveluissa on laajalti saatavuusongelmia. Kelan –korvaamissa yksityisen sektorin palveluissa asiakkaan maksuosuus on usein korkea, ja siksi ne eivät ole kaikkien saatavilla. On todennäköistä, että suun terveydenhuollon palveluista on tyydyttämätöntä kysyntää, joka tulisi esille valinnanvapauden myötä. Nykyisen julkisen (kunnat, sairausvakuutus) rahoituksen mukaan mitoitettu rahoitus suun terveydenhuollon suoran valinnan palveluille ei siten välttämättä tule riittämään. Mikäli rahoitus osoittautuu riittämättömäksi, syntyy paine asiakasmaksujen korottamiseen, jolloin osa palvelun tarvitsijoista voi edelleen jäädä vaille palvelua.

THL:n syksyllä 2016 toteuttaman suun terveydenhuollon asiakaspalautekyselyn perusteella asiakkaat ovat koko maassa erittäin tyytyväisiä hammashoitoon². Merkittäviä eroja tyytyväisyydessä julkisen, yksityisen tai opiskelijaterveydenhuollon tarjoamaan hoitoon ei ole. Julkisen sektorin palveluissa isoin puute on hoidon saatavuudessa: ajanvaraustoiminnoissa, hoidon tarpeen arvioinnissa ja pitkässä odotusajassa hoitoon pääsyssä. Myös hoitokertojen välillä asiakkaat joutuvat odottamaan pitkään, muutamasta käynnistä koostuva hoitajakso saattaa kestää jopa 1,5 vuotta.

¹ Terveydenhuollon menot ja rahoitus 2014. THL, Tilastoraportti 13/2016. 28.6.2016.

² https://sampo.thl.fi/pivot/prod/fi/sade/hammaskysely/fact_hammaskysely

Minerva Krohn

14.6.2017

Suun terveydenhuollossa on monilla alueilla pula hammaslääkäreistä ja erikoishammaslääkäreistä. Erikoishammaslääkäritarve tulee kasvamaan sekä integraation että väestön vanhenemisen vuoksi. Hammaslääkäreiden riittävyyden varmistamiseksi tulee parantaa työn tuottavuutta, keskittymällä asiakkaille arvoa tuottavaan työhön. Osittain tätä voidaan hoitaa myös ammattiryhmien välisellä työnjaolla sekä digitaalisilla palveluilla. Suun terveydenhuollon henkilöstöä pitääkin tarkastella yhtenä kokonaisuutena. Valinnanvapauden vaikutusta eri alueiden hammaslääkäripulaan on vaikea ennustaa.

Pääjohtaja

Juhani Eskola

Johtaja

Markku Pekurinen